

METSA

MATKARADA

BALTIC FOREST HIKING

Metsa matkarada on läbi Balti riikide kulgev kaugmatkarada, mis läbib Eesti, Läti ja Leedu metsasemaid alasid, rahvusparke ja teisi kaitsealasid. Matkaraja lõigud on erineva raskusastmega, igaüks endale valida sobivaima. Riia ja Tallinna vaheline matkarada on jaotatud 50 lõiguks. Metsa matkarada on osa rahvusvahelisest Euroopa pikamaarajast E11. Iga rajalõik ehk päevatekond on umbes 20 km pikk.

Pikkus: u 2100 km
Leedus – 751 km
Lätis – 625 km
Eestis – 720 km
www.baltictrails.eu

Length: ~ 2100 km
in Lithuania – 751 km
in Latvia – 625 km
in Estonia – 720 km
www.baltictrails.eu

Oled jõudnud Võõpsu alevikku, mis asub Võhandu ehk Võu jõe suudmealal. Võhandu on sajandeid olnud piiriks Liivimaa ja Pihkvamaa ehk Vana-Võromaa ja Setomaa vahel. Nii Võõpsu alevi kui ka Võõpsu küla areng on tihedalt seotud Võhandu jõega, sest selle suudmest sõitsid mööda Tartu ja Pihkva vahet seilavad kauba- ja reisilaevad. Võõpsu alev asub jõe vasakul kaldal, Võõpsu küla parempoolisel kaldal. Setomaa poolel asuv Võõpsu küla on oluliselt vanem.

19. sajandil rajati parempoolsele jõekaldale, praeguse Võõpsu alevi kohale kõrts, millest sai laevadele oluline peatuskoht. 20. sajandi alguseks oli Võõpsu kujunenud suureks aleviks, siin elas üle 700 elaniku. 1926. aastal oli siin 16 poodi, sealhulgas raamatupood, kaks teemaja ja restoran, kool ning sadamakoht. Siin peatusid Tartu–Pihkva liini laevad, hiljem eraldi liin Tartu–Võõpsu. Võhandu jõe ja selle harujõe vahelist Hauka saart kasutati peoplatsina ning väljasõite korraldati ka Salosaarele, kus oli restoran ning tuuleveski. Salosaarel käisid pidutsemas ka Tartu ja Pihkva inimesed. Praeguseks on Salosaare vallutanud kormoranikoloonia, ent saarele saab ka organiseeritud matkaga liitudes (www.matkajuht.ee).

Võõpsu oli oma sadamaga Ida-Võrumaa ja Põhja-Setumaa ärikeskus. Kuulsad olid Võõpsu laadad, kaupa toodi Tartust, Pihkvast ja sise-Venemaaltki. Tähtsaim laadakaup oli lina, mida toodi Seto- ja Võrumaalt. Võõpsu alevi arengu peatas 1939. aasta suur tulekahju, milles hävis umbes pool alevi majadest.

Looduslikult asub Võõpsu Peipsi järve rannikumadalikul. Võõpsu asula ja küla paiknevad madalal ja lamedal, vaid veidi üle Pihkva järve pinna kerkival kõrgendikul, ümbruses on valdavad Võhandu alamjooksu oru lagedad luhad. Majad on kahel pool Võhandu jõge, mille suudmeni jääb siit veidi üle kolme kilomeetri. See on populaarne kalastuskoht, püütakse peamiselt särge ja latikat, aga ka ahvenat, haugi, koha, säinast, räabist jms.

Siit lõuna poole suundudes jõuad peale Võhandu jõe ületamist Setomaale. Metsa matkarada viib läbi Põhja-Setomaa külade, põldude ja metsade Värskasse. Põhja poole kõndides jõuad peagi Rāpinasse, kindlasti tasub linnakesega lähemat tutvust teha. Seejärel kulgeb rada Rāpina poldri nõörsirgetel teedel, kuni jõuab Lämmijärve ääres asuva Mehikoormani.

VAATAMISVÄÄRSUSED

1 Värsk talumuuseum. Võimalus tutvuda, kuidas elasid setod 19. sajandi lõpul ja 20. sajandi alguses.
+372 5054673; GPS: 57.942246, 27.651567

2 Reegi maja ehk Värsk külastuskeskus. Kindral Nikolai Reegi omaaegne suvemaja on taastatud keskusena, eksponeeritakse Põhjalaagri ajalugu ja loodusvarade kasutamist.
+372 58878676; GPS: 57.9820230, 27.734078

3 Värsk kirik. Põllukividest seinte ja tellistest karniisidega õigeusu kirik.
GPS: 57.96028, 27.62971

4 Laossina tsässon. Külakabel paikneb keskaegsel külakalmistul, mis on tänini kasutusel.
GPS: 58.029615, 27.579956

5 Võõpsu tsässon. Eestipoolse Setomaa suurim puidust külakabel.
GPS: 58.07917, 27.54432

6 Võõpsu Püha Nikolai kirik. 1872. a ehitatud õigeusu kirik on kultuurimälestis.
GPS: 58.084792, 27.558767

7 Võõpsu pritsikuur. 1928. aastal ehitatud endises pritsikuuris korraldatakse nüüd näituseid, kogukonnasündmusi ja muid üritusi.
GPS: 58.080360, 27.542865

8 Rāpina koduloo- ja aiandusmuuseum. Muuseum annab ülevaate Rāpina kihelkonnast ja linnaga seotud ajaloo, aianduskoolist ja aiandusest.
+372 5207811; GPS: 58.09726, 27.45084

9 Rāpina loomemaja. Rāpina loomemajas tutvustatakse erinevaid käsitööstehnikaid, mida kohalikud on varasemalt kasutanud ja teevad ka tänapäeval.
+372 521 8202; GPS: 58.09639, 27.45070

10 Rāpina Miikaeli kirik. Kirik valmis 1785. aastal. Hilisbarokses stiilis ehitatud kivikiriku esikülge kaunistavad samast ajast pärit skulptuurid, mis sümboliseerivad lootust ja armastust. GPS: 58.09932, 27.45758

11 Püha Sakariase ja Elisabeti kirik. Kirik on ehitatud aastatel 1829–1833 ja pühitsetud 1834. Kirikuhoone on ladina risti kujuga.
GPS: 58.09241, 27.45399

12 Rāpina sadam. Sadam on loodud puhkajatele, kutseliste kaluritele, harrastuskalastajatele ja veespordi harrastajatele.
+372 5251225; GPS: 58.12491, 27.52965

TURISMIINFO
WWW.VISITSETOMAA.EE
WWW.VISITPEIPSI.COM

WORTH SEEING

1 Värsk Farm Museum. You can see how Seto people lived in the late 19th and early 20th century.
+372 5054673; GPS: 57.942246, 27.651567

2 General Reek's House. The former summer residence of General Nikolai Reek is restored as a visitor center that shows the history of the Northern Camp and the use of natural resources.
+372 58878676; GPS: 57.9820230, 27.734078

3 Värsk church. An Orthodox church built of stones and bricks.
GPS: 57.96028, 27.62971

4 Laossina village chapel. Located in a medieval village cemetery that is still in use.
GPS: 58.029615, 27.579956

5 Võõpsu village chapel. The largest wooden Orthodox chapel of Setomaa (on the Estonian side). GPS: 58.07917, 27.54432

6 St. Nicholas' church in Võõpsu. An Orthodox church built in 1872.
GPS: 58.084792, 27.558767

7 Võõpsu fire station. Built in 1928, the station is now used for exhibitions as well as community and open-air events.
GPS: 58.080360, 27.542865

8 Rāpina local history and gardening museum. The museum introduces the history, horticultural school, and gardening related to the parish and town of Rāpina.
+372 5207811; GPS: 58.09726, 27.45084

9 Rāpina creative centre (Loomemaja). The centre introduces the skills and techniques that the local craftsmen and women have maintained to this day.
+372 521 8202; GPS: 58.09639, 27.45070

10 St. Michael's Lutheran church in Rāpina. The late Baroque church was completed in 1785. The front of the church is adorned with sculptures from the same time, symbolizing hope and love.
GPS: 58.09932, 27.45758

11 St. Zachariah's and Elizabeth's Orthodox church in Rāpina. Built in 1829-1833 and consecrated in 1834. The church building has the Latin perpendicular shape.
GPS: 58.09241, 27.45399

12 Rāpina port. Port for holidaymakers, professional fishermen, recreational fishermen and water sports enthusiasts.
+372 5251225; GPS: 58.12491, 27.52965

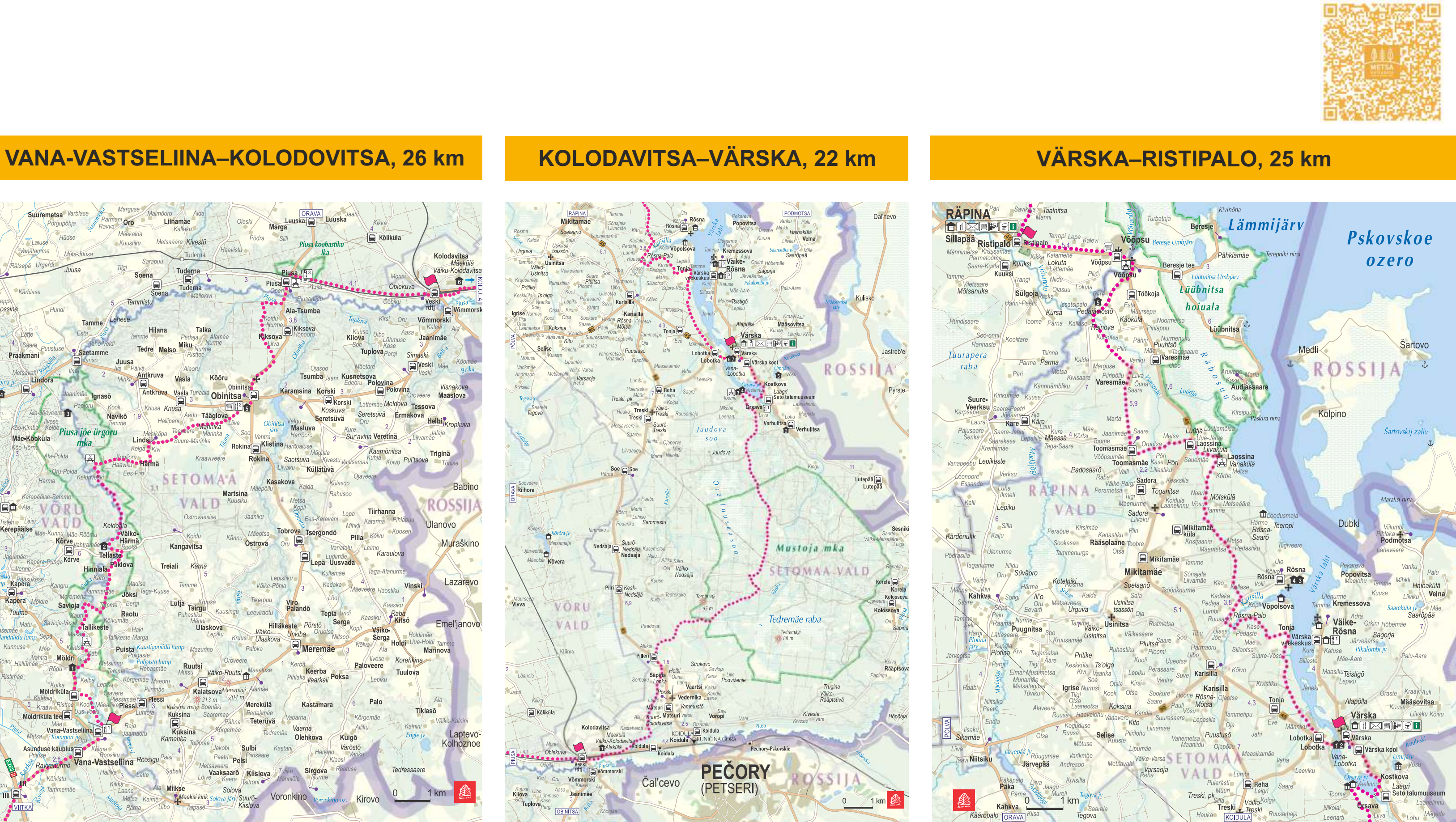
TOURISM INFORMATION
WWW.VISITSETOMAA.EE
WWW.VISITPEIPSI.COM

HEA TEADA ! / GOOD TO KNOW!

● Lähimad toidupood asuvad Rāpinas (u 5,5 km) ja Värskas (11 km). Vahel on avatud ka Võõpsu pood.

● There are food stores in Rāpina (ca 5.5 km) and in Värskä (11 km).

TURISMIINFO
+372 5682 1268
turism@setomaa.ee
www.visitsetomaa.ee

